

128. Møde.

Mandag den 25. Maj, Kl. 1.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Ordning af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord.

Forhandlingerne genoptoges.

G. Fog-Petersen: Der er en Betragtning, som jeg gerne vil have Lov til at gøre gældende i Forbindelse med anden Behandling af dette Spørgsmaal, i det hele med Behandlingen af Spørgsmaalet om en Afvanding af Ringkøbing Fjord, og det er den, at hvad enten vi nu træffer den ene eller den anden Ordning, er der allerede udgivet meget betydelige Summer, og saa vil der i Fremtiden blive udgivet endnu større Summer — det tror jeg, man kan sige uden at tage Munden for fuld —, og det er da værd at overveje meget nøje, om der ikke er Mulighed for en Ordning, som kan give Samfundet Erstatning for de store Beløb, som udgives der, og om man nu ikke bør gøre det til en Hovedside af Sagen at finde en Løsning af Spørgsmaalet, som giver en Mulighed for at skabe nye Værdier i saa stort Omfang, at de nøgenlunde kan erstatte de hafte Udgifter. Af de Forslag, som Ministeren har stillet til Rigsdagens Afgørelse, er der to, som tager Sigte derpaa, nemlig Forslagene Nr. 4 og Nr. 5. Det ene foreslaar, som ærede Medlemmer vil være kendte med, en stor Aabning ind til Fjorden, saa at Fjorden helt igennem bliver salt, og saa Anlæg af Diger langs Kysten til at beskytte den mod Oversvømmelser; det andet foreslaar at gøre Fjorden til en Ferskvandssø ved Sluseanlæg. Baade i Tilfælde af, at man faar Diger langs Fjordens Kyster, og i Tilfælde af, at der afvandes ved Sluser, vil der blive Mulighed for en rationel Landbrugskultur paa de Arealer, der støder op til Fjorden.

Af de Forslag, som drøftedes her ved anden Behandling, har vi det ene, Sluseprojektet, i Renkultur, hvorimod vi af det andet kun har et ufuldkomment Billede

tilbage, nemlig det Forslag, som stilles af Mindretallet under Nr. 1, og som gaar ud paa at retablere Værkerne og stille et Beløb til Raadighed for Beboerne, hvis de vil anvende Diger. Men dette sidste Forslag forekommer mig at lide af den Fejl, at her er blandet to Principper sammen, og at det er gjort paa en saadan Maade, at Forslaget ikke kan komme til at virke efter sin Hensigt. Hvis man nemlig vil have de Goder, der følger af, at Fjorden er salt, maa man have en langt større Aabning end den, der foreslaas i dette Forslag, og saa maa Diger med Nødvendighed til som et Led i Forslaget, ellers vil Engene blive alt for udsatte. Men gaar man til en saadan langt større Aabning, erkendes det af de sagkyndige, at saa vil det blive yderligere kostbart og meget farligt at beholde Udløbet ved Hvide Sande, da man ikke ved, hvad der da kan komme. Gaar man derimod til at indsnævre Løbet saa stærkt, som der her er Tale om, vil det muligvis blive meget dyrt, ingen ved i Øjeblikket noget om, hvor dyrt det da vil blive. Det er muligt, at det, der foreslaas, vil være tilstrækkeligt, men det er ogsaa muligt, at der maa meget mere til. Men gaar man ud fra, at Værkerne holder, vil det i Praksis sige, at Tilsandingen er begyndt, og hvorledes bliver Forholdene saa derovre om en halv Snes Aar? Vi skulde jo ikke her lovgive med et enkelt eller med to eller tre Aars Sigt, men med et længere Sigt. Ja, Tilsandingen vil da være begyndt, og Afløbsforholdene vil lidt efter lidt ogsaa blive ufuldkomne ved Hvide Sande. Saltvandsgoderne vil forsvinde, man vil vendetilbage til de gamle Tilstande, og Besejlingen af Løbet vil ikke blive nær saadan, som der har været Tale om i disse Aar, hvor der stadig er blevet en bredere Aabning. Der vil da ikke blive Brug for Diger, fordi der ikke vil være Tale om, at Saltvandsoversvømmelser vil blive saa regelmæssige, at der kan komme Saltvandsgræsser paa Kysterne i saa stor Udstrækning, at det betyder noget. Jeg tror derfor, at Forslag Nr. 1 lider af den Fejl at være en Sammenblanding af to Principper, som fører til, at ingen af dem kommer til at virke, det er, for at bruge en Betegnelse, der tidligere er brugt i en anden Forbindelse her, Biksemad. Her er Tale om to Principper, som er blandede sammen paa en hensigtsløs Maade.

Det andet Forslag, Sluseprojektet, giver derimod en Mulighed for Nyinding af Værdier. Der findes i Betænkningen et Bilag Nr. 20, forfattet af en af Hede-